אויף פרעמדע וועגן

א שפּאַנענדער ראָמאַן פון די ליידן און קאַמף פון דעם אידישן וואַנדערער

פון דר. ל. ב—ן

(פאָרטזעצונג)

און דאָ האָט אים גענומען ווערגן און שטיקן אין האַלז. די אויגן זיינע האָבן זיך פאַרצוינען מיט טרערן. ער האָט פאַרקריצט מיט די ציין, א טרייסל געטאָן מיט'ן קאָפּ און: האַלטנדיק דעם מאַנטל אין די הענט, האָט ער זיך שטילערהייד, אז אַנזיטאָ און ליובאַ זאָלן ניט באַמערקען, אריינגעגאַנג'עט אין שלאָף צימער און צוגעמאַכט די טיר . . .

דאָרט האָט ער זיך אַנידערגעזעצט אויפ'ן ברעג בעט און צוגעדעקט דעם פּנים מיט ביידע הענט . . .

דאָס זיינען געווען די ערשטע טרערן, וואָס באַרים עטינגערג האָט פאַרגאָסן אין אַמעריקע.

קאַפּיטל 3

אָך, ווען ער וואָלט אַצינד אַליין געווען אין הויז, ווען אַנזיטאָ און ליובאַ וואָלטן אין הויז ניט געווען, וואָלט ער זיך צעוויינט אויפ'ן קול . . . ער איז געווען אַזוי אויפגערעגט און פאַרצווייפלט, אז ער האָט געפילט אז ער מוז עפּעס טאָן אַזוינס, וואָס זאָל אים באַרואיקן . . .

אין די נוטן יאָרן אין דער היים, ווען ער, באַרים עטינגערג, איז געווען אויפגעגרעגט, האָט ער זיך געקאָנט באַרואיקן מיט טאָפּטשען מיט די פיס, מיט א ביי־זען געשריי אויף זיינע פּריקאַשטשיקעס און אַפּט מאָל מיט א פּאַטש אויף . . . אָבער אַצינד ! . . . ווער איז ער ? וואָס איז ער ? וואָס פאַר א פריץ ? א קבצן איז ער . . . אַן אָרימער אַרבעטער, וואָס זיין טאָכטער איז געצוואונגען צו גיין זוכן ברויט ביי אַבראַשאַ'ן, ביי זיין אַמאָ־ליקן יונג ! . . . איין זאַך איז אים איצט פאַרבליבן, נאָר איין זאַך, וויינען, וויינען און וויינען . . . אָך, ווען ער וואָלט איצט געווען אַליין אין הויז ! . . .

עטוואָס שווערעס, ביטערעס און עלנ־טעס האָט אים איינגענומען, ארומגענומען, ווי די פינסטערע יעסן־נאַכט, און אים געדריקט און געשטיקט . . .

און שנעל דאָס רעדעלע פונ'ם מזל דרייט זיך ! . . . צוואַנציק יאָר געלעבט זיך אין קיעוו, געפירט גרויסע געשעפטן פון געטריידע . . . טויזנטער א יאָר גע־קאָנט אַפּלייגן אין קאַפּיטאַל. ער האָט אָבער געשאַפן געלט מיט פולע הויפנס... כצוד האָט ער געוואָלט, דער נאָמען עטינ־בערג זאָל זיין ווייט באַקאַנט : . . נאָך מיט א יאָר און א האַלב צוריק פאַר דעם פּאַנראָס, בעת דער רוסישער יאַפּאַנעזי־שער מלחמה, האָט ער געשיינקט פינף הונ־דערט רובל אויפ'ן "רויטן קרייץ" . . . . היינט וויפיל פלעגט ער שיינקען אויף מאָנומענטן, וואָס מען פלעגט שטעלן פאַרשיידענע רעגירונגס פּערזאָנען . . . . זאָגאַר אויף נייע קלויסטערס האָט ער פיל מאָל געלט געשיינקט . . . היינט ווי־פיל האָט אים אָפּגעקאָסט די נייע שול, כאָטש ער איז ניט געווען פרום ? . . . היינט די חברה גמילות חסדים און די אַנדערע אינשטאַלטן, סיי אידישע און סיי קריסטלאַכע ? . . . געלט איז ביי אים גאַרנישט ווערט געווען . . . פאַרדינט לייכט און נאָך לייכטער אויסגעגעבן . . . אַלעס האָט ער אונטערשטיצט און יעדן... פון א גוטער זאַך קיינמאָל זיך ניט אָפּ־געזאָגט . . . געשיינט, אז מען וועט אים דערפאַר שאַנעווען. און, ווער ווייסט ? אפשר נאָך וועט ער זיך דערדינען א מע־דאַל פון דער רעגירונג ? . . .

אָך, א נאַר איז ער געווען, באַרים עטינגערג און א גרויסער אייזל ! . . . . געקויעלט זיך, געקויעלט אַנזיטאָ'ן, גע־קויעלט ליובאַ'ן, און צוליב וואָס ? . . . צוליב וועמען ? ? . . .

האָט מען זיין הויז ניט צעטראָגן ? האָט מען זיינע ווערטפולע חפצים ניט צערויבט ? . . . האָט מען זיין שפּייכער ניט צעראַבירט ? . . . און ווען ער מיט זיין ווייב און טאָכטער אין די טייערסטע האָטעלן . . . אויפ'ן שיף געפאָרן אין ערשען קלאָם.

דאָ אין ניו־יאָרק איז ער אריינגעפאָרן אין א טייערן האָטעל . . . פון די צענ־רובלדיקע געוואָרן פינף דאָלאַרדיקע און די דאָזיקע זיינען צוגאַנגען, ווי רויך . . . אָך, ווען ער וואָלט דאָן געהאַט זיין איצטיקן שכל ! . . . .

ער האָט זיך דערמאָנט, ווי איינמאָל האָט אים אויף גרענד סטריט אָפּגעשטעלט א יונגערמאַן מיט א פאַרוואונדעטן גע־שריי :

— מר. עטינבערג ! . . .

ער האָט גלייך דערקאָנט דעם יונגער־מאַן.

— וואָלאָדיאַ ! — האָט ער פון זיין מוח־זייט אויסגעשריען מיט התפעלות, אַנגע־כאַפּט יענעם פאַר ביידע הענט און זיי שטאַרק געשאָקלט, האָט זיך זאָגאַר גע־וואָלט יענעם אויפ'ן האַלז זיך ווערפן . . . דער יונגערמאַן איז געווען זיין אַמאָליקער קאָנטאָרטשיק וואָלאָדיאַ.

ער האָט אים געבראַכט צו זיך אין האָ־טעל און זיך מיט אים געפרייט. אַנדער־מאָ האָט אויף דערקאָנט דעם יונגערמאַן און אים ווי א גוטן און אַלטן גוט פריינט אויפגענומען.

ליובאַ האָט אים ניט דערקאָנט, וואָ־רום ווען ער האָט פאַרלאָזן רוסלאַנד איז זי אינגאַנצן אַלט געווען אַכט יאָר . . . דאָך האָט זי זיך מיט אים זייער געפרייט, ווארום ער איז געווען דער ערשטער היי־מישער מענש, וואָס זיי האָבן געטראָפן פאַר די פינף וואָכן, זייט זיי האָבן זיך אין אַמעריקע געפונען.

דער יונגערמאַן האָט זיי דערציילט, אז ער האָט דאָ אויסגעשטודירט אַלס דאָק־טאָ און ער האָט א היבשע פּראַקטיקע.

און באַרים עטינבערג געדיינקט וואָס פאַר א שווערן אינדרוק ער האָט אויף אים געמאַכט מיט דער דאָזיקער דערקלע־רונג.

ער האָט געפילט, אַזוי ווי ער וואָלט פּלוצלונג געפאַלן ביי זיך אַליין אין די אויגן, אקוראַט ווי וואָלאָדיאַ האָט אויס־געשטודירט פאַר דאָקטאָר נאָר אים, זיין פריערדיקן באַלעבאָס, אויף צו לחכעיס, אים צו דערניד־עריקן אים, אים צו ציינ־ען, עטינבערג'ן, אז ער, וואָלאָדיאַ, לאָכט זיך אויס איצט פון אים . . .

ער האָט זיך גלייך אויפ'ן אָרט ניט גע־קאָנט איינהאַלטן און באַמערקט מיט א סאַרקאַסטישן טאָן :

— דאָ קאָן הפנים יעדער ווערן א דאָקטאָר . . . א פרייע לאַנד . . .

ניט יעדער, נאָר דער וואָס שטודירט און לערנט — האָט אים געענטפערט דער יונגערמאַן.

— אָבער דו, וואָלאָדיאַ . . . דו האָסט דאָך קיינמאָל ניט געַ'חלומ'ט פון אַזוינע זאַכן ! . . .

— ניט אמת, אימער . . . ווען איך וואָלט אין רוסלאַנד געהאַט די מעגלאַכ־קייט, וואָלט איך אין רוסלאַנד אויך גע־שטודירט — האָט דער יונגערמאַן גע־זאָגט.

און עטינבערג געדיינקט, ווי דער יונ־גערמאַן איז ביי דעם רויט געוואָרן און געענטפערט מיט פאַרדראָס.

— איך האָב דאָ פריער געאַרבעט אפי־לו אין די שווייץ־פאַבריקן אויף, און איך שעם זיך מיט דעם נאַרנטס . . .

אַנזיטאָ און ליובאַ האָבן זיך אריינגע־מישט און אים גענומען לויבן פאַר דער ענערגיע, וואָס ער האָט דאָ אַרויסגעוויזן.. איבערהויפּט ליובאַ, זי האָט גערעדט מיט אמת'ער התפעלות וועגן דעם, וואָס ער האָט געאַרבעט און געשטודירט . . .

— איך וועל אויך אריינטרעטן אין אוניווערסיטעט, איך וועל נאָכטאָן אייער ביישפּיל — האָט זי גערעדט צעהיצט, מיט ברענענדיקע אויגן : — וועט מיין ריפלאָם פון גימנאַזיע מיר דאָ צענוץ קו־מען ? . . .

— נעוויס . . .

און עטינבערג געדיינקט, ווי ער האָט זיך צעלאַכט בעת זי האָט געזאָגט, אז זי וועט נאָכטאָן וואָלאָדיאַ'ס ביישפּיל.

— די וועסט אויך ניין אַרבען אין די שווייץ־פאַבריקן, ווי ער, האָ ? . . .

— נעוויס, אויב מיר וועט אויסקומען!

— האָט ליובאַ געענטפערט מיט היץ.

— די הערסט, אַנזיטאָ, די הערסט ? כאַ ! כאַ ! כאַ ! — האָט זיך עטינבערג צעלאַכט — א נייע פאַבריק אַרבעטערן האָבן מיר געבראַכט קיין אַמעריקע ! . . . שוויץ, שוויץ, דוראַטשקאַ דו ! — האָט ער איר גוטמוטיק א סטראַשע געטאָן מיט א פינגער.

(פאָרטזעצונג סומט)

בייביס געוויינען אין וואָג דורך דער איינפאַכער מעטאָדע

דאָקטוירים זאָגן, געוויסרטער אָפּפאָל אין דער בייביס פאַרדייאַרונגס פאַלאַ דער־לאָזט איר ניט געוויינען קיין וואָג. און דער בעסטער פּראָוו, איז דער שנעלער וועג, שוואַכע, שרעקעדיקע בייביס ווערן געוויגן וועג זייער מאָגן אין שטול־גאַנג ווערט איינגעשטעלט מיט עטלאַכע דאָזיק פון ריינע־גרינצייג, אַנגענעם־באַ'טעם־טע פעטעשער'ס קאַסטאָריאַ. די דאָזיקע צאַר־טע אומשעדלאַכע צוגרייטונג איז דעם דאָקטאָרס ערשטער געדאַנק צו באַרויִיען דיזע קראַנקהייטן פון בייביס אין קינ־דער, אזעלכע ווי קאָליק, גאַז, פאַרשטאָ־פונג, דייעריאַ, פאַרקילונגען, אַז. אַ. וו. זייט זיכער איז איר קויפט ריכטיקע קאַס־טאָריאַ אין דעם פלעשל וואָס טראָגט די פעטעשער אונטערשריפט.

היימאַן און העסטרין

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
216 — מעקאַינטייר בלאָק — 216
טעלעפאָן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דזשאַנס עוו. טעל. 53 133

שינבריין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers, Solicitors and Notaries
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאָן 6—21 345

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּיוואַק

Barristers, Solicitors, Etc.
אפיס: 671 מיין סטריט
טעלעפאָן: 591 24 און 666 24

א. ע. קאַנטאָר

אדוואָקאַט און נאָטאַרי
A. E. CANTOR
אפיס 111 באַן אַקאַרד בלאָק, 645 מיין סט.
טעלעפאָן 223 89
רעזידענס:
103 בענערמאַן עווע. טעל. 51 353

ח. שולמאַן

אדוואָקאַט און נאָטאַרי
נעלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט
אפיס: 592 מיין סטריט
H. SCHULMAN, B.A., LL.B.
לאָו אפיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאַגאַן און אַלעקסאַנדער
טעלעפאָן 462 88

דייווידסאָן און ראַטנער

Davidson & Ratner
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
Barristers, Solicitors, etc.
Office: 406-7 Avenue Bldg. Ph. 26 080
265 Portage Ave. Winnipeg

מ. אַוועראַבאַך

באַריסטער, סאָליסיטאָר, נאָטאַרי א.א.וו.
824—8 ראָיאַל בענק בלדג.
טעלעפאָן 200 86
רעז. 435 אַבערדין עוועניו, טעל 53 354

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
BACKACHE
BLADDER TROUBLES
RHEUMATISM
4087 THE PROPRIETOR

פאַר איבער א דריטל יאָרהונדערט זיינען דאָדס קידני פּילס אַנערקענט געוואָרן ווי א רפואה פאַר רוקן־בראַנטש, ריומאַטיזם, פּענכער טראַבלס און אַלע אַנדערע קראַנקהייטן פאַראורזאַכט פון פעלערהאַפטע נירן. צו באַ־קומען ביי אַלע דילערס פאַר 50 ס. א באַקס, אָדער 6 באַקסעס פאַר $2.50. אָדער דירעקט, ווען איר שיקט צו דעם פּרייז, פון

THE DODDS MEDICINE CO. LTD.
Toronto 2, Ont.

Doctors' Directory דאָקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
58 578	51 250	דר. ס. דזש. בערמאַק, 834 מיין סטריט אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	דר. דזש. ברענער, 367 סעלקירק עוועניו אפיס שטונדן: 3—5, 7.30—8.30 DR. H. D. ISAACS & DR. J. BRENER
26 947	53 422	דר. א. גוטמאַן, 5—304 עוועניו בלאָק 265 פּאָרטעדזש עוועניו אפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אַפּאַינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	דר. ס. דזשאַנוויש, 404 באַיד בלדג. שטונדן, 11—12 און 3—6 און ביי אַפּאַינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
23 272	59 473	דר. ל. הענעל, 652½ מיין סט. (צווישן הענרי און לאָגאַן) X-ray אפיס שטונדן 11—12, 2—6 און ביי אַפּאַינטמענטס DR. L. HENNELL, L.R.C.P. (London) M.R.C.S. (England)
26 600	28 153	דר. וו. הערשפילד, 576 מיין סט. קאָר. אַלעקסאַנדער עוו. אפיס שטונדן 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	דר. כ. א. וויקטאָר. קאָר. סעלקירק און סאַלטער (איבער דער באַנק) אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
52 571		דר. ה. יאַפע, ב.א. ב.ס.סי. ל.מ.ס.סי. (דר. דשו. ב. דזשאַרדזש און דר. ה. יאַפע) אפיס: 739 סעלקירק עוועניו. שטונדן 2—5.30 און 6.30—8 DR. J. P. GEORGE & DR. H. JAFFE
53 720	52 278	דר. א. מאָיס, סט. דזשאַנס בלאָק, פּריטשאַרד און מיין אפיס שטונדן פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	דר. דזשאַ. כי. מעקטעוויש, שטונדן 2—5 און 7—9 פרוויען און קינדער קראַנקהייטן 500 קאַלעדזש עוועניו, רעז. 504 קאַלעדזש עוועניו. DR. GEO. B. McTAVISH
53 181	53 181	דר. י. פערלמאַן, 291 באַראוס עוועניו, קאָר. טשאַרלס אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	דר. ס. קאָבריינסקי, סוויט 2 קראַמפּ בלאָק (מיין און דאָפּערין עוועניו) אפיס שטונדן פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	דר. מעקס ריידי (עקס רעי) 283 פּאָרטעדזש, קאָר. סטיס (100 טאַראַנטאָ דזשעק. טראַסט בלדג.), לעבן איטאָנס שטונדן: פון 2—6 אוונט. און ביי אַפּאַינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	דר. סעם ראָדין, ראַיאַל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	דר. א. ל. שובין, אפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפיס: בענק אָף קאָמערס בלדג., מיין און אַלעקסאַנדער רעזידענס: 414 סטעלאַ עווע. DR. A. L. SHUBIN
		אויגן, אויערן, נאָז און האַלז
28 281	51 848	דר. י. ה. בעקמאַן, 800 באַיד בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	דר. ד. מ. דזשענאָף, 2-830 סאָמערסעט בלאָק DR. D. M. GENOFF

Dentists Directory דענטיסטען

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין סט. קאָר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		דר. מ. א. ברענמאַן, סוויט 1 סט. דזשאַנס בלאָק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		דר. ס. אי. גרינבערג, 414 באַיד בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	דר. א. גאַרדנער, 409 סעלקירק עוועניו., קאָר. סאַלטער. (איבער דער ראָיאַל באַנק) DR. A. GARDNER
56 056		דר. ס. טשוירטשיל, סוויט 1, טריק בלאָק, 972 מיין סטריט: DR. S. H. CHURCHILL

צו רייניקן פעטע טעפּ און פענדלאַך

נוצט בלויז א טיי לעפל דזשילעטס לאי אין ארום א גאַלאָן קאַלטע וואַסער* און איר האָט א געמיש וואָס וועט מאַמענטאַל רייניקן אפילו די פעטסטע טעפּ און פענדלאַך.

גיללעטט'ס לאַי

האָט הונדערטער טעגלאַכע האַוזהאַלד נוצן

עס רייניקט און דיזינפעקצירט סינקס, דרעינס און קלאָזעט באַולס . . . נעמט ארונטער ווירקזאַם אַלטע פאַרב . . . רייניקט פלאַרס, א. א. וו. א. וו. וו.

שיקט נאָך אונזער ביכל וועגן האַוזהאַלד קלינינג, עס וועט אייך ווייזן די פילע אופנים ווי אַזוי דזשילעטס לאי קאָן גענוצט ווערן אין אייער היים צו מאַכן דאָס רייניקן לייכטער.

*לאי זאָל מען קיינמאָל ניט צעלאָזן אין הייסע וואַסער

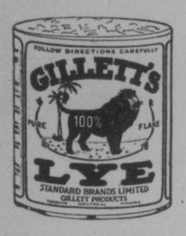

STANDARD BRANDS LIMITED
GILLETT PRODUCTS
Toronto Montreal Winnipeg

שליסט זיך אָן אין דער אידישער קולטור־געזעלשאַפט

(דער רוף פון דעם ערשטן אידישן קולטור צוזאַמענפאָר אין אַמעריקע)

דער ערשטער צוזאַמענפאָר פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט, וואָס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין ניו־יאָרק דעם 28טן—30טן מאַרט, האָט געעפנט מיט זיך א ניי בלאַט אין דער אַמעריקאַנער אידי־שער קולטור־באַוועגונג. עס איז געלייגט געוואָרן דער פונדאַמענט פון א זעלבסט־שטענדיקער אידישער קולטור־אָרגאַניזאַ־ציע, וואָס איר ציל איז — אויפזאַמלען אין פאַראייניקן די שעפערישע כחות פונם אידישזם, רייכער מאַכן אונזער נייטיק לעבן און באַפעסטיקן אונזערע קולטור־פּאָזיציעס דאָ אין לאַנד.

דער גרויסער אינטערעס, וואָס דער צו־זאַמענפאָר האָט אַרויסגערופן אין דער פרעסע און ביים ברייטן אידישן עולם — האָט געצייגט, אז די אידישע קולטור גע־זעלשאַפט איז געגרענדעט געוואָרן אין דער ריכטיקער צייט, אז זי איז געקומען צו באַפרידיקן ווייכטיקע באַדערפענישן און אויספירן א גרויסע שליחות.

דאָס איז נאָר אַן אָנהויב

אונזער נאָנצע אַרבעט אין משך פון דעם ערשטן יאָר, איז געווען נאָר אַן אָנהויב, אָבער דער אָנהויב איז געווען א גוטער און דערמוטיקנדיקער. די אידישע קולטור־געזעלשאַפט איז שנעל געווען אַקטיוו, אַלע ווינקעלאַך פון די פאַראייניקטע שטאַ־טן און קאַנאַדע. סיי פריינט און סיי קעגנער מוזן צוגעבן, אז אונזער אָרגאַניזי־ציע איז געווען א סטיכידיקדיקער כח אין דעם אידישן קולטורלען לעבן דאָ אין לאַנד. אָבער דאָס איז ניט גענוג. די אַי־דישע קולטור געזעלשאַפט וועט ערשט דאַן קאָנען פאַרווירקלאַכן אירע גרויסע אויפ־גאַבעס, ווען אַלע אירע אָנהייגער וועלן ווערן אירע מיטגלידער און ווען אַלע הונ־דערטער און הונדערטער אידישע קולטור־גרופּעס אין פאַראייניגן, וואָס זיינען צע־וואָרן איבער דעם לאַנד, וועלן זיך אָנ־שליסן אָן איר אין ווערן אירע צווייגן.

מיטגלידער און צוויינען קאָמ־פּאַניע

מיר האָבן באַשלאָסן דערפאַר נאָכ־אַמאָל זיך ווענדן צו אַלע ערנסטע פריינט פון אידישן לעבן אין פון דער אידישער קולטור און צו אַלע אידישע אָרגאַניזאַ־ציעס, פאַראייניגן און קלובן, אז זיי זאָלן זיך גלייך שטעלן אין פאַרבינדונג מיט דער אידישער קולטור־געזעלשאַפט (הויפּט־אַפּיס : 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק), און ווערן אירע מיטגלידער אָדער צווייגן.

אונזערע נאָענטע אויפגאַבעס :

דער ערשטער צוזאַמענפאָר האָט אינו אַנגעצייכנט א רייע וויכטיקע אַרבעטן אין נאָכיגן פון דער פאַרפעסטיקונג פון אונזער קולטור־אַרבעט און זיכערונג פון אונזער קולטור קיום. א טייל פון די אויפגאַבן איז:

א) שטאַרקער און אָרגאַניזירטער מאַכן די אַקציע פאַר דער פאַרשפּרייטונג פון'ם אידישן בוך, אויך גרינדן א קאָאָפּעראַטיוון פאַרלאַג און א חודש ביכער קלוב (א מין "בוך אָף די מאָנט־קלאַב");

ב) אָנהייבן א באַוועגונג פאַר דער קאָ־אָרדינירונג פון פאַרשידענע טעטיקייטן און פאַר דער פאַרשטאַרקונג פון דעם אַי־דיש־וועלטלאַכן שול וועזן אין אַמעריקע.

ג) אָנהייבן אַן אויפקלערונג און פּראָפּאַ־גאַנדע אַרבעט פאַר דער איינפירונג פון אידיש און אַנדערע אידישע לימודים אין אַמעריקאַנער שולן.

ד) טאָן צוגרייטונגס אַרבעט פאַר א צענטראַלער אידישער ביבליאָטעק, מוזיי און אַרכיוו.

ה) שאַפן א שריפט ביי דער אידישער קולטור געזעלשאַפט פאַר אידישע און וועלטלאַכע קולטור־אינטערעסן.

ו) אָנפירן א ברייטע פּראָפּאַגאַנדע צווי־שען דער שטודירטער און אַרבעטער־יוגנט פאַר דער אידישער קולטור און פאַרן אידישן וואָרט.

ז) פאַראינטערעסירן אין באַוואוסטזיי־ניקער און אָרגאַניזירטער אידישער קול־טור אַרבעט די פאַרשידענע "בריד־פאַלאַכע" און אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס. און פאַרגאַ־רעסיווע פאַראיינען.

ח) אָנפירן מיט דער הילף פון די צוויינען ביי דער אידישער קולטור געזעלשאַפט א ברייטע טעטיקייט אויף נעביט פון ביל־דונג פאַר דערוואַכסענע און שאַפן די צענ־טראַלע בילדונג־אינסטיטוציעס, וואָס זיי־נען נויטיק דערצו.

מ) זוכן צו פאַרשענערן און באַרייכערן דאָס אידישע קולטור־לעבן אין אידישן הויז און אין דער גאַנצער אידישער סבי־בה.

י) זיך פאַרבינדן מיט די אידישע קול־טור־אָרגאַניזאַציעס פון אַנדערע לענדער און צוזאַמען מיט זיי רופן, אין דער גאַ־ענטער צוקונפט, א גרויסן אַלוועלטלאַכן אידישן קולטור קאָנגרעס.

מיר וועלן אָבער די דאָזיקע אַלע אַחד־ריות'דיקע אַרבעטן קאָנען דערפאָלגרייך דורכפירן, ווען די אַלע טויזנטער פריינט און חברים איבער'ן לאַנד, וועלן ווערן גוטשטייענדיקע מיטגלידער אין דער אי־דישער קולטור־געזעלשאַפט.

וועמען מיר רופן ?

אויף אונזער צוזאַמענפאָר איז אָנגענו־מען געוואָרן די פאָלגנדיקע דעקלאַראַציע :

"דער אידישיזם, וואָס איז אַרויסגע־וואָרפן פון די טיפעניש פון אונזער אידישן פאָלקס־לעבן און פאָלקס באַ־וואוסטזיין, איז דער לעבעדיקער כח, וואָס פאַראייניקט היינט צו טאָג די אי־דישע פאָלקס־מאַסן אין אַלע לענדער און איז שעפערישער איינהייט. דער אידישיזם דריקט אויס דעם ווילן פון די פאָלקס מאַסן אומעטום צו לעבן ווי א גלייכבאַרעכטיקט פאָלק אין דער מש־פּחה פון פעלקער. דער אידישיזם איז גלייכצייטיק א נאַציאָנאַלע, עמאַנצי־פּירנדיקע און סאָציאַל־באַפרייענדיקע באַוועגונג, אויף די יסודות פון פריי־ער, פאַרגרעסערונג וועלטלאַכקייט וועלן די אידישע פאָלקס־מאַסן דורך דער אי־דישער שפּראַך און קולטור געשלאָסן אַן דער אַלגעמיינער, צווישנפעלקערלאַכער באַוועגונג פאַר פולער באַפרייאונג : נאַציאָנאַלער, קולטורעלער, פּאָליטישער און סאָציאַל־עקאָנאָמישער".

אין הסכם מיט אַט די איבערצייגונגען, הופט דער ערשטער צוזאַמענפאָר פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט אין אַמעריי־קע די אידישע פאָלקס־מאַסן בכלל און ספּעציעל די אידישע אַרבעטערשאַפט, אַן חילוק פון פּאָליטישער אָדער פּאַרטיי ריכ־טונג, אַנצושליסן זיך אַן דער אידישער קולטור געזעלשאַפט פאַר דער אַרבעט צו באַפעסטיקן די ביז־איצטיקע און געוויגן, וואָס מער נייע קולטור־פּאָזיציעס פאַר אונזערע מאַסן דאָ אין לאַנד.

די ניי־דערוויילטע הויפּט־פאַרוואַלטונג פון דער א. ק. ג. רופט דערפאַר די אַלע, וואָס זיינען מסכים מיט די ציל און אויס־גאַבן פון דער אָרגאַניזאַציע, זיך אָנצושלי־סען אין איר, ביז איצט זיינען געקומען צו אונז יחידים און איינצעלנע גרופּעס. די איר. קולטור געז. מוז ווערן דער צענטער פון א גרויסער פאָלקס־באַוועגונג. עס דאַר־פען קומען צו אונז אַלע די, וועלכע פאַר־שטייען און טיילן די היסטאָרישע נויט־באַדערפענישן, וואָס האָט אַרויסגערופן די אידישע קולטור געזעלשאַפט צום לעבן. מיט דערקלערן זיך פאַר א פריינט אָן קיין שום פאַרפליכטונגען קאָן מען ניט יוצא זיין. כדי די איר. ק. ג. זאָל ווערן באַמת א צענטראַלע אידישע קולטור אָרגאַניזאַ־ציע, מוז זי באַמת האַבן אין אירע ריי־הען די אַלע טויזנטער און טויזנטער באַוואוסט־זיניקע טוער, חברים און סימפּאַטיזירער.

נאָר איין דאָלאַר איינטריט־געלט

עס איז באַשלאָסן געוואָרן, אז פון איצט אָן זאָל דאָס איינטריט־געלט אין דער אי־דישער קולטור געזעלשאַפט זיין בלויז איין דאָלאַר. דאָס ניט די מעגלאַכקייט אַלע אונזערע אָנהיינגער פון אַלע ריכטונגען אין'ם פּראָגרעסיוון אידישן לאַגע אריינ־צוטרעטן אין דער איר. קולטור געזעל־שאַפט.

און דאַריבער וועגן מיר זיך צו אַלע אונזערע פריינט : דער פונדאַמענט איז גע־לייגט, הלעפט אונז בויען דעם גרויסן בנין.

אַפּליקאַציע פאַר מיטגלידערשאַפט :

א מיטגליד פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט קאָן ווערן יעדער איינער, אויב נאָר ער־אַנערקענט אידיש פאַר אונ־זער נאַציאָנאַלער שפּראַך, דער שפּראַך פון אונזער מאַדערנער נאַציאָנאַלער קולטור, איז מסכים מיט די ציל און פון דער געזעל־שאַפט און איז גרייט אַנטייל צו נעמען אין אירע אַרבעטן; אַזאַ פריינט דאַרף אויך שיקן אין'ם אַפּאַס פון דער אידישער קול־טור געזעלשאַפט (799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק) די פאָלגנדיקע אַפּליקאַציע:

"איך בין מסכים מיט די ציל און פרינ־ציפּ פון דער אידישער קולטור געזעל־שאַפט, בין גרייט נאָכצוקומען אירע סטאַ־טוטן און באַשלוסן און אַרויסצוהעלפן איר אין אירע אַרבעטן." נאָמען, אַדרעס, על־טער און באַשעפטיקונג.

פאַר דער הויפּט פאַרוואַלטונג,

ה. נאָוואַק, געז. סעק. פון א. ק. ג.

ניקריקאַס אַלפּערס, הינגערע וואַנדערן, עקזעמע און אַלע אַנדערע הויט קראַנק־הייטן נעהיילט ווייל איר אַרבעט. לייכטע זעלבסט היים באַהאַנדלונג. גע־נוצט מיט אויסגעפּרובירטן פּראָפּאַרע פאַר א סך יאָרן וואו אַלע אַנדערע רפואות האָבן ניט געהאָלפן. א סך באַשטעטיקונגען, שרייבט צו :

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave.
WINNIPEG

מרס. סטאַק, ביעלר, מאַנ., שרייבט: "אייער סערעיצין האָט געטאָן וואונדער פאַר מיר. דער אַלטער האָט זיך נעבעטערט נאָכ'ן ערשטן טעג מאָל אַנווענדן דעם אינסטאַנס. איך קאָן אויף אַזוי־ליל ניט אויסדריקן מיין דאַנקבאַרקייט א.א.וו.

ניי מאַשינען

אויף זייער קליי־נע אויסצאַלונ־גען קאָנט איר קריגן ביי מיר. 15 יאָר דערפאַ־רונג. דער עלס־טער אירישער אַנענס. איך קאָן אויך פאַרריכטן אייער מאַשין.

טעלעפאָנירט
52 501

JOS. LITMAN
465 Dufferin Ave. Phone 52 501

א היים !

וועו איר זייט אוועק

פון דער היים

אין

לעווינס כשר רעסטאָראַן

47—49 מאַרטאַ סט.

בלויז די סאַמע פרישע און בעסטע פּאַראַוקסן ווערן געוצט אין אונ־זערע מאַלצייטן און שטרייטנג כשר בחשגחת הרב י. י. כהנאָוויטש

ליכטיקע ריינע צימערן פאַר געסט מיט דער בעסטער באַדינונג

פאַר חתונות, פּאַרטיעס, באַנקעטן און א. וו. האָבן מיר די פיינסטע אַקאָמאָדיישאָן מיט א טאַנץ פלאָר פאַר 100 פּאַרלאָר

מיר שטעלן צו מאַלצייטן פאַר אַלע אונטערנעמונגען אויך אויסער אונזער איינענעם פּלאַץ

Levin's Commercial Kosher Restaurant
47-49 MARTHA ST. PH. 25 219

גוטע גלעזער פון $5.00 און העכער

H. RUFUS ISAACS, Optometrist
Eyesight Specialist
אויגן ספּעציאַליסט
Main—Dufferin Winnipeg
Phones: 56 213 Res. 39 633

צוליב אייער געזונט

ווען איר דאַרפט מעדיצינען, קומט אַדער שיקט צו אונז. מיר האָבן א פולשטענדיקן סטאָק פון פרישע דראַגס און מעדיצינישע מיטלען צו מע־סיקע פּרייזן. מיר האַלטן אויך א פולשטענדיקן סטאָק פון פעטענט מעדיצינען און אַלע נויטיקע אַרטיקלען וואָס פאַדערן זיך פאַר קראַנקע. מיר ספּעציאַליזירן אין דאָקטאָרס פּרעסקריפּשאָנס.

שיינעם דראָג סטאָר

קאָרנער ראָפּערין
842 MAIN STREET PHONE 56 213
קאָנטרי אָרדערס פּינקטלאַך אַטענדעט